

Les 19 – Antwoorden

Opdracht 1: Geef de toekomstige tijd van deze werkwoorden:

Persoon	Groeien גדל gádal	Bevelen פקד páqad	Lezen קרא qará	Persoon
Ik (m)	אגדל ègdal	אפקד, אפקוד èfqod	אקרא èqará	אני
Ik (v)	אגדל ègdal	אפקד, אפקוד èfqod	אקרא èqará	אני
Jij (m)	תגדל tigdál	תפקד, תפקוד tifqod	תקרא tiq'rá	אתה
Jij (v)	תגדלי tigd'eli	תפקדי tifq'edi	תקראי tiq'ri	את
Hij	יאגדל yigdál	יפקד, יפקוד yifqod	יקרא yiqrá	הוא
Zij	תגדל tigdál	תפקד, תפקוד tifqod	תקרא tiqrá	היא
Wij (m)	נגדל nigdal	נפקד, נפקוד nifqod	נקרא niqrá	אנחנו
Wij (v)	נגדל nigdal	נפקד, נפקוד nifqod	נקרא niqrá	אנחנו
Jullie (m)	תגדלו tigd'elo	תפקדו tifq'edoe	תקראו tiqr'oe	אתם
Jullie (v)	תגדלו tigd'elo	תפקדו tifq'edoe	תקראו tiqr'oe	אתן
Zij (m)	יאגדלו yigd'elo	יפקדו yifq'edoe	יקראו yiqr'oe	הם
Zij (v)	יאגדלו yigd'elo	יפקדו yifq'edoe	יקראו yiqr'oe	הן

Opdracht 2: Vertaal en geef de uitspraak:

De jongens zullen lezen	הילדים יקראו	hay'eládim yiq'roe
De hond gaat liggen	הכלב ירבץ	hakèlèv yirbatz
<i>yirvatz? De ב wordt als B uitgesproken aan het begin van een woord of van een zelfstandige lettergreep.</i>		
De bomen zullen groeien	העצים יגדלו	ha'etsim yigd'elo
Jij (v) zult een stier roepen	תקראי פר	tiq'ri pá
סב יאמר דבר	sav yomar dávar	Grootvader zal een woord zeggen
אדם יכתב מכתב	ádám yichtov michtáv	Adam zal een brief schrijven
מרים תקרא ספר	miryám tiq'rá sefer	Mirjam zal een boek lezen
אנשים ילבשו נעלים	anásjim yilb'esjoe na'alayim	Mannen (mensen) zullen schoenen dragen

Les 20 – Cijfers 4 – Jaren

De Joodse jaartelling begint bij de schepping, die (teruggerekend aan de hand van de Bijbel) in 3761 BCE plaatsvond. We leven, als ik dit schrijf (in 2011), dus in het jaar 'Anno Mundi' 5771 (2011-2012). Ook werden de jaren wel gerekend vanaf de uittocht in Egypte, zie Numeri 9:1 en 1 Koningen 6:1.

De Joodse jaartelling maakt gebruik van de getalwaarde van de letters, zoals in de tekening te zien (תשע"א) en in les 1 geleerd:

- de 5 van 5000 jaar wordt niet weergegeven,
- ת en ש hebben getalwaarden 400 en 300, samen 700,
- ע heeft de getalwaarde 70,
- א heeft de getalwaarde 1,

Opgeteld levert dit 771 op.

Het dubbele aanhalingsteken " (*gersjayim*) geeft aan, dat we hier te maken hebben met een getal of een afkorting. Wanneer een getal of afkorting uit één letter bestaat, staat er een enkel aanhalingsteken (*geresj*) ' achter de letter.

De Joodse kalender הלוח העברי (haloe'ach ha'ivrie, Hebreeuwse kalender) kent wel vier nieuwjaarsdagen; elk heeft betrekking op een ander

aspect van het leven. Vergelijk het met ons schooljaar, dat ook niet samenvalt met het kalenderjaar.

- Het religieuze Nieuwjaar heet ראש־השנה {rosj hasjánáh} 'hoofd van het jaar', en wordt gevierd aan het begin van de (zevende) maand תשרי Tisri, september/oktober, met twee dagen van inkeer en gebed.
- De eerste maand van de twaalf is echter ניסן Nisán, in maart/april. In vroeger tijden diende dit Nieuwjaar onder meer voor het tellen van de regeringsjaren van koningen.
- Het Nieuwjaar van de bomen of Bomenfeest, ט"ו בשבט, {toe bisjvát} op de vijftiende van de maand שבט sjevát (januari/februari), geeft in Israël het begin van het landbouwseizoen aan.

De dag geldt als algemene boomplantdag. Later volgt een les hierover.

Het woord toe is een cijferwoord, bestaande uit de letters 9 = ט en 6 = ו, samen 15; zie les 16.

- Een niet meer gevierd Nieuwjaar hield verband met het brengen van de tienden van het vee.

Woordenschat: een paar uitdrukkingen met betrekking tot het jaar en weer enkele telwoorden.

שָׁנָה	sjánáh (v)	Jaar	שָׁנִים	èlèf (tw v)	Duizend
שָׁנָה טוֹבָה	sjánáh továh	Gelukkig Nieuwjaar	אַלְפִים	alpayim *	Tweeduizend
הַשָּׁנָה	hasjánáh	Dit jaar	שְׁלוֹשֶׁת אַלְפִים	sjelosjèt aláfim	Drieduizend
מִדֵּי שָׁנָה	mide sjánáh	Jaarlijks, in elk jaar	אַרְבַּעַת אַלְפִים	arba'at aláfim	Vierduizend
שָׁנָתִי	sjenáti	Jaarlijks	רִבְבָה	r ^v áváh (tw)	Tienduizend
כָּל הַשָּׁנָה	kol hasjánáh	Het gehele jaar	רְבוּא	ribo (tw)	Tienduizend
בְּכָל שָׁנָה	b ^e chol sjánáh	(In) elk jaar	רִבּוֹתַיִם	ribotayim *	Twintigduizend
מְעוֹבְרַת	m ^e oebèrèt (bn v)	Zwanger	מֵאָה אֶלֶף	me'áh èlèf	Honderdduizend
שָׁנָה מְעוֹבְרַת	sjánáh m ^e oebèrèt	Schrikkeljaar	מִלְיוֹן	milyon (tw)	Miljoen
מֵאָה	me'áh (tw)	Honderd, eeuw	גֵּרֶשׁ	geresj (m) '	Apostrofe,
מֵאֵתַיִם	mátayim *	Tweehonderd	גֵּרְשַׁיִם	gersjayim " *	aanhalingsteken
שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת	sjelosj me'ot	Driehonderd	* Dit zijn tweevoudsvormen, zie les 14.		

N.B. אֶלֶף {èlèf} betekent in de Bijbel ook tent, geslacht, familie.

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord כָּתַב kátav Schrijven (to write).

Controleer jezelf op de website <http://www.hebrew-verbs.co.il>

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	אֶכְתּוֹב èchtov	אֲנִי
Ik (v)	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	כָּתַבְתְּ kátavt	אַתְּ
Hij	הוא
Zij	היא
Wij (m)	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	כּוֹתְבוֹת kotvot	אַתֶּן
Zij (m)	הֵם
Zij (v)	הֵן

Opdracht 1: Vertaal en geef de uitspraak:

Ik (v) schrijf elk jaar

Vijftien jaar

Wij (m) lezen het gehele jaar

Twee-en-veertig maanden

Opdracht 3:

Welke (Joodse) jaren worden bedoeld met: תרס"ג. תשפ"ד. תקל"א

Bronnen: beleven.org, nl+he.wikipedia.org, millon, www.hebrew-verbs.co.il, drybones.com.

Zie ook: [Les 25](#), woordenlijst t/m les 24; www.youtube.com/watch?v=x8N_AALN2gk, cijfers 1-20